

Socialutskottets betänkande

1981/82:49

om resurser för arbetsmiljöförbättringar (prop. 1981/82:118 delvis)

Propositionen

I proposition 1981/82:118 om åtgärder för de små och medelstora företagen samt om innovationspolitikens inriktning har regeringen (arbetsmarknadsdepartementet), såvitt nu är i fråga (bilaga 3 moment 2), föreslagit riksdagen att godkänna vad som i propositionen anförs om statligt stöd till arbetsmiljöförbättringar.

Propositionen i övrigt behandlas av näringsutskottet i betänkande NU 1981/82:51 och av arbetsmarknadsutskottet i betänkande AU 1981/82:16.

Motion

I motion 1981/82:1589 av Olof Palme m. fl. (s), hemställs, såvitt nu är i fråga (yrkande 16), att riksdagen hos regeringen begär utredning om arbetsmiljöfonder.

Motionen har väckts under den allmänna motionstiden.

Utskottet

I den till utskottet remitterade delen av propositionen föreslår regeringen, på grundval av ett betänkande av utredningen om arbetsmiljöinvesteringar i mindre och medelstora företag (Ds A 1981:12), att åtgärder vidtas för att via befintliga former för statligt stöd till företag främja arbetsmiljöförbättringar. Enligt regeringens förslag bör ändringar göras i vissa av de författningar som reglerar statligt ekonomiskt stöd så att det framgår att stödformerna, utöver redan preciserade syften, också kan användas för åtgärder som helt eller delvis är att anse som arbetsmiljöinvesteringar. Det bör enligt förslaget ankomma på regeringen att bedöma i vilka författningar dessa förändringar bör göras.

I propositionen betonas vidare betydelsen av fackligt inflytande på arbetsmiljöinvesteringar. Det förordas en ordning som innebär att varje ansökan om statligt stöd till investeringar i produktionsprocessen på lämpligt sätt kompletteras med ett yttrande som belyser hur de anställdas företrädare bedömer den föreslagna åtgärden ur arbetsmiljösynpunkt. Enligt propositionen bör mot bakgrund härav lämpliga tillägg göras i berörda stödorgans instruktioner resp. stadgar. För de regionala utvecklingsfonderna, vars stadgar baseras på avtal mellan staten och resp. landsting, föreslås att ändring görs i den förordning som reglerar statligt kreditstöd genom dessa organ. Det

bör enligt propositionen ankomma på regeringen att avgöra i vilka författningar, instruktioner, stadgar e. d. det är lämpligt att göra dessa ändringar. Förändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1983.

För att ytterligare understryka att de olika stödformerna kan användas för arbetsmiljöförbättringar bör enligt propositionen vissa informationsåtgärder vidtas. Det föreslås därför att alla berörda arbetsmiljöorgan skall medverka i information kring möjligheterna till stöd för bl. a. arbetsmiljöinvesteringar. I propositionen nämns arbetarskyddsverket, arbetarskyddsfonden, branschorganisationer, yrkesmedicinska kliniker, företagshälsovården och arbetsmarknadens parter som exempel på informationskanaler. Arbetsmarknadsministern framhåller vikten av att den handläggande personalen vid de organ, som administrerar de olika stödformerna, genom utbildning och information ges fördjupade kunskaper inom arbetsmiljöområdet. Utbildningsansvaret anses böra åligga resp. organ. Detta hindrar självfallet inte, anförs det i propositionen, att den kunskap som finns hos arbetarskyddsstyrelsen bör kunna tas till vara vid planeringen och genomförandet av utbildningen.

Förslagen om vidgade informationsinsatser och ökad arbetsmiljöutbildning anses böra kunna klaras inom resp. organs nuvarande medelsram.

I motion 1981/82:1589 (yrkande 16) av Olof Palme m. fl. (s) framhålls bl. a. att förbättringar av arbetsmiljön inte bara innebär kostnader, utan också ekonomiska fördelar. Dels innebär investeringar för en god arbetsmiljö också ofta som bieffekt en förbättring av produktiviteten, dels skapas genom miljöinvesteringarna nya marknader för en ur miljösynpunkt riktig teknik, heter det i motionen. Motionärerna erinrar om att genom inrättandet 1974 av särskilda arbetsmiljöfonder en likviditetsökning i företagen kunde utnyttjas för sådana miljöinvesteringar som prioriterades av de anställda. Motionärerna pekar vidare på att man från LO:s sida krävt en utredning om en arbetsmiljöfond, ur vilken företagen skulle kunna få låna kapital till förmånliga villkor för att förbättra sin arbetsmiljö. Enligt motionärernas mening bör en utredning om arbetsmiljöfonder komma till stånd.

Utskottet har inte något att erinra mot vad som anförs i propositionen om statligt stöd till arbetsmiljöförbättringar. Genom de föreslagna åtgärderna kommer en rad statliga stödformer att kunna utnyttjas för arbetsmiljöförbättringar och de anställdas företrädare att tillförsäkras inflytande på arbetsmiljöinvesteringarna. Utskottet anser därför att propositionens förslag tillgodoser syftet med motion 1981/82:1589 i här aktuell del (yrkande 16). Motionen påkallar därför inte någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen avslår motion 1981/82:1589 yrkande 16,
2. att riksdagen godkänner vad som i proposition 1981/82:118, bilaga 3, moment 2 anförs om statligt stöd till arbetsmiljöförbättringar.

Stockholm den 18 maj 1982

På socialutskottets vägnar

GÖRAN KARLSSON

Närvarande: Göran Karlsson (s), Gabriel Romanus (fp)¹, Rune Gustavsson (c), Mårten Werner (m)¹, Erik Larsson (c), Kjell Nilsson (s), Karin Israelsson (c), Sven-Gösta Signell (s), Kersti Swartz (fp), Anita Bråkenhielm (m), Stig Alftin (s), Ann-Cathrine Haglund (m), Maria Lagergren (s), Anita Persson (s) och Georg Karlsson (s)².

¹ Ledig från uppdraget som riksdagsledamot vid betänkandets justering.

² Georg Karlssons uppdrag som ersättare för riksdagsledamot hade upphört vid betänkandets justering.

